Miskolcz, 1901. X. évfolyam. 69. sz. Szerda, augusztus 28.

SZABADSÁG

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCZAS PÁRT KÖZLÖNYE.

SZERKESZTOSEG ÉS KIADÓHIVATAL
Széchenyi-utcza 34-ik szám. SZELÉNYI és TÁRSA nyomdája.
A lap megjelen minden szerdán és szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
RUTTKAY MENYHÉRT.
Helyettes szerkesztő:
BUDAI JÓZSEF.

ELŐFIZETÉSI DIJ:
Egész évre 10 kor. Félévre 5 kor. Negyedévre 2·50 kor
Egyes szám ára 14 fill.

A macska és a lóheremag.

— Kereskedőink és az önálló vámterület. —

Darwin mondja, hogy a macskák s az egereket irtó más állatok száma és a réti lóheremagvak mennyisége között összefüggés van. Bármilyen különös ez az állitás, mégis megfelel a valóságnak. A réti lóhere hosszu virágcsövében csakis a pöszméhek képesek elérni a mézet, következőleg más rovarfaj nem termékenyiti őket. A pöszméhek fészkeit pedig a mezei egerek dulják fel. Ha macskák közelben vannak, fogynak az egerek, szaporodnak a pöszméhek s velük a termékenyitett virágok száma. Ezért helységek közelében mindig több heremag terem, mint azoktól nagyobb távolságokban.

Ha a magyar kereskedők a dolgok egymásra hatását, társadalmi téren tanulmány tárgyává tennék, rájöhetnének arra az egyszerü igazságra, hogy pénzviszonyaink és az önálló vámterület között épen, mint a macskák és a lóheremag között, nagyon is megvan az oki összefüggés.

Ha a kereskedők minden hazafiságtól eltekintve, csupán gyakorlati vagy igaz nevén pénz oldalán, saját zsebük szempontjából itélik meg az önálló vámterület hasznát, avagy kárát — rá kell jönniök arra az igazságra, hogy *a közös vámterület a mi kereskedelmünk lassu pusztulását, menthetetlen elzüllését jelenti.*

A magyar kereskedők szempontjából közös avagy külön vámterület haszna a következő kérdések alapján birálható el:

1. Melyik kedvez jobban a bel- és külföldi forgalomnak?

2. Melyik növeli jobban a fogyasztó közönséget?

Az első kérdésre nem nehéz a felelet. *Ha nincsen itt a belföldön vetélytársa a mi kereskedelmünknek, akkor jobban boldogul, mint ellenkező esetben.* Van-e hát versenytársa? A bolond is látja, hogy a köztünk és Ausztria közt fennálló szabad kereskedelem mellett az osztrák kereskedők Magyarországot több okból uralják. Csakis iparos ország képes nagy tőke megteremtésére, Ausztria pedig kiválóan iparos állam. Ott gazdag gyárosok és kereskedők vannak, nálunk hiányzik a gyáripar és szegények a kereskedők. Vannak ugyan egyes gazdagok, de a nagy többség máról-holnapra alig tudja rendezni a lejáratait és helyzete minden egyéb, csak nem rózsás. A Sahara sivatag jellegén a rajta levő nehány oázis éppen ugy nem változtat, mint ez a nehány gazdag kereskedő a magyar kereskedelem általános szegénységén.

Miért szegény a magyar kereskedő, miért nincs annyi pénze, mint az osztráknak?

Két okból. Először, mert kevesebb forgalmat csinál, mint az osztrák, másodszor, mert koldus a vevő közönsége. Kisebb forgalom kevesebb pénzt, koldus vevő közönség kontót, elvesztett pénzt, lejáratkor szorult helyzetet, örökös pénzzavart jelent. Nagyon természetesen, a pénzes osztrák kereskedelem játszva elbánik az ilyen gyenge vetélytárssal.

A vigécz-törvény ugyan egyelőre bevágta az utját az osztrák kereskedők nálunk való házalásának, de ne feledjük, hogy ez a törvény ezer kibuvót hagy nekik, melyen ők nem sokára itt lesznek a mi piaczunkon. Aztán a fogyasztó közönségnek az a része, mely már megszokta az olcsóbb bécsi portékákat, ma-holnap városonkint összeáll és ide czitálja a bécsi kereskedők utazóit. Pár évet nem adok rá s az osztrák kereskedelem a vigécz-törvény daczára *olcsó áruival* megint itt lesz, mint félelmes versenytársa a magyar kereskedelemnek, mely az ő hasznát elharácsolja.

Szándékosan irtam, hogy: *olcsó áruival*, mert minden csürés-csavarás mellett is ugy áll a dolog, hogy az osztrák kereskedőtől olcsóbban vásárolhatunk, mint a hazaiaktól. Ne gáncsoljon senki minket, ha ezt az igazságát kimondjuk; elvégre semmi ügyet a világon igazságok szándékos elhallgatásával szolgálni nem lehet. A dolog ugy áll, hogy az osztrák kereskedők vagyonosak, legtöbb részük készpénzzel fizet s ezért az árut rettenetes olcsón kapja a gyárosoktól, tekintettel arra, hogy készpénzfizetés mellett a gyárosnak nincs koczkázata. Ellenben nálunk szegény a kereskedelem, hitelbe és drágán vásárolnak a gyárostól, drágán vett portékát pedig olcsón adni nem lehet. Természetesen, a hitelbe vásárló magyar kereskedőnek a gyáros olcsón az áruját nem adhatja, tekintettel arra, hogy kereskedőink közt sok a kétes existenczia és gyakori a bukás, sőt tudvalevőleg a hamis bukás is.

Az osztrák kereskedelem tehát a maga olcsó áruival játszva veri meg az árakban vele versenyezni képtelen magyar kereskedőt. Az öt kilos bécsi postai csomagok ma is csak oly gyakoriak a postán, mint régen, pedig ezek csalhatatlan hőmérői a bécsi kereskedelem hóditásának. Az sem megvetendő veszteség az országra, hogy az osztrák kereskedő, ki nálunk árul, nem kér a mi adóterheinkből.

Közös vámterület mellett ime, ez a hü képe a mi kereskedelmi viszonyainknak; lássuk már azt: hogyan alakulnának a viszonyok önálló vámterület mellett?

Mindenek előtt, kimaradnának az osztrák kereskedők öt kilos postai csomagjai, tekintettel arra, hogy a vámtétel azokat megdrágitaná. De meg azután az elvámolási eljárás, — melyet tudvalevőleg megbizottak, u. n. speditőrök pénzért végeznek — annyira megdrágitaná az árut s annyi késedelemmel járna, hogy sem anyagilag, sem más tekintetben nem lenne előnyös a vevőre. Ezzel természetesen, elsősorban is a kisebb magyar kereskedők nyernének.

Van szerencsém a nagyérdemü közönség szives tudomására hozni, hogy f. évi augusztus hóban az eddigi

szőnyegraktáramat

tetemesen megnagyobbitva, **a volt Makra-féle helyiségbe,** Mahr Károly ur üzletével szemben, **helyezem át.** Jelen divatáru-házamat pedig **egészen megujitva,** a **szinházi üzlethelyiségemben** fogom folytatni s az átköltözködés alkalmából óriási raktáramat **rendkivüli olcsó árban árusitom el.** Kérem ezen igazán kedvező alkalmat el nem mulasztani és szükségletüket nálam beszerezni.

Eddigi tanusitott szives pártfogásukért köszönetet mondva, uj vállalatomat is kegyes jóindulatukba ajánlom.

Kiváló tisztelettel **Rosenberg Gyula.**

Ámde a fogyasztást, ha a szükséglet fennforog, ki kell elégiteni s honnan elégitsük ki, ha a külföld csatornáit elzárjuk? Ezt kérdi tőlünk egy kereskedő. Felelünk hát erre a kérdésre is.

Az önálló vámterületnek csakis olyan magas tarifális tételek alkalmazása mellett van értelme, melyek az idegen áruk kizárásával a magyar gyáripar kifejlődését biztositják s bizonyára mi is ilyen vámtételeket alkalmaznánk gazdasági önállóság esetén. Gyáriparunk tehát rohamosan fellendülne, a gyárak száma hihetetlenül megszaporodnék. Ezektől az uj gyáraktól vásárolna aztán jövőben a magyar kereskedő. S minthogy a gyárvállalatok népszaporodást jelentenek, a népsürüséggel együtt növekednék a magyar kereskedő vevő közönsége is. Tehát egyrészt visszahóditaná magának a most Bécsből vásárló magyar közönséget s uj vevő közönsége is támadna, az alakulandó gyárak alkalmazottjaiban.

Vegyük hozzá ezekhez, hogy önálló vámterület mellett, hazánknak ez idő szerint állandó gazdasági deficittel dolgozó mérlege helyreállna. A mai helyzet mellett a külföldi árukért évről-évre kidobott önkéntes adóval, végre is kikerülhetlen az *általános elszegényedés*. Az általános szegénység káros hatását pedig senki sem érzi annyira meg, mint éppen a kereskedő világ. Az önálló vámterület pedig éppen, mert helyreállitja az ország anyagi javainak körforgásában a szükséges egyensulyt, mert bedugná az anyagi vérvesztés csatornáit, *általános jólétet* teremtene mindenfelé a hazában. Ennek természetesen a kereskedők éreznék elsősorban az előnyös hatását. Csakis jólétben élő népnek élhet jólétben a kereskedője.

Ők azonban az önálló vámterület elárulásával a macskát verik agyon, nehogy a heremag, illetőleg lapos zsebükben a pénz valamiképen nagyon megsokasodjék.

Iskolai év elején.

Az iskolai két havi szünidő immár véget ért. A vakáczió kellemes szórakozásait megint a csendes szellemi munka váltja föl. Kipihenve a fáradalmakat, tanulóink uj erőben fognak hozzá a szellem továbbképzéséhez, hogy egykor, ha majd kikerülnek a küzdő térre, bátran küzdhessenek meg az élet nehézségeivel.

Jönnek-mennek a gyermekek. Ki ide, ki máshová. Mindenki iparkodik gyermekeit beiratni.

A vidéki szülőknek különös főfeladatuk a beiratás után most, hogy gyermekeiket jó helyre helyezzék el, mert a kevésbé kielégitő szállás, durva bánásmód, rossz táplálék csak hátrányára válik a fiatal ifjuságra nézve.

Nemsokára ilyen elhelyezés mellett munkaereje lassul és ha az akadályokkal nem tud megküzdeni, a szép, jó s nemes iránt nem lelkesedik, ellankad és a tudományok, illetve ismeretek elsajátitásában közönyössé lesz.

Mert tudják meg a szülők, hogy nem elégséges jeles tanerőkkel ellátott neves iskolákba őket beiratni, hanem ahhoz még elkerülhetlenül megkövetelendő, hogy a gyermek uj otthonában az egy időre elhagyott szerető szülők méltó utódaira találjon.

Sokan panaszkodnak a rossz hely miatt, persze csak azok, kik ingyen szeretnék — minden anyagi áldozat nélkül — gyermekeiket kitanittatni. Az ilyenek természetesen nem részesülhetnek olyan ellátás- s bánásmódban, mint a minőt ma már az iskolai törvények is megkövetelnek.

Tudjuk azt mindnyájan igen jól, ha a szántóföldet parlagon hagyják, nem szántják, nem gondozzák, burján terem benne; igy járnak azon szülők gyermekei is, kikkel hozzátartozóik mitsem, vagy nagyon keveset törődnek.

Vagy az az eset is gyakran előfordul, hogy az anyagiakban ugyan nem szenved hiányt, de a szállástadók hanyagolják el a reájuk bizott zsenge, fejlődésképes csemetéket. Nem törődnek velök, megengednek nekik sok mindent, még olyat is, mit nem volna szabad ez idő szerint tenniök; igy világos, hogy megint csak az előbbi eseményhez jutunk. Később az iskolát kerüli, a könyvet megutálja, teendőivel mitsem gondolva, czél nélkül vergődve kezd élni a szegény bánatos szivü szülők legnagyobb kárára.

Épp azért minden vidéki szülőnek ajánlatos volna beiratáskor vagy még előbb a tanár vagy tanitó tanácsát kikérni, hogy azzal élve, bizonyos lehessen gyermeke jövőjének sikeres haladásáról. Természetesen, mindenek előtt a bizalom! A szülők bizonyosak lehetnek arról, hogy ők nem akarhatnak rosszat, miután náluk minden anyagi érdek teljesen ki van zárva; ellenben a kosztadókat legtöbb esetben az emlitett elv vezérli.

A ki többet fizet, a kit jobban meglehet zsarolni, ahhoz kapaszkodnak.

Igaz, hogy fűt, fát igérnek, de annál kevesebbet tesznek érdekökben azután.

Tapasztalatból tudom, hogy azok a gyermekek, a kik jó helyre voltak szállásolva, épen két vagy három annyi eredményt tudtak tán kevesebb tehetséggel az előbbieknél fölmutatni. Mi okozta ezt? A jó helyzet.

Mindjárt észrevehető a diákon a jó vagy rossz hely és bánásmód.

Az előbbi rendes, pontos, szorgalmas; mig az utóbbi hanyag, rendetlen és kevés szorgalmat felmutató, mit fényesen igazolnak a havi vagy időszaki iskolai értesitők.

Azért kedves szülők ne sajnálják gyermekeiktől ugy az önök, mint az ő érdekükben a kellő dotácziót, ha azt akar-

TÁRCZA.

A Bükk ölén.

— A „Szabadság" eredeti tárczája. —

Diósgyőr mellett a Bükkben vagyunk. Gyönyörü táj! Az erdőkoszoruzta hegyláncok mint óriási sirhantok merednek az ég felé. Jobbról is, balról is elzárva előlünk a kilátást: a kék égen s a zöldelő hegyláncokon kivül — melyeket néhol kiálló szürke vagy rozsdaszinü kopár sziklák tarkitanak — semmit sem látunk. Az ut is, a melyen haladunk, alig egy ölnyi széles, csak épen elég arra, hogy két ember elférjen egymás mellett. Kárpótol azonban mindezekért maga a természet, maga a vidék. A zöldelő hegylánc kopár szikláival, a keskeny hegyi ut, melynek egyik oldala szorosan hozzásimul a hegylánczhoz, mintha csak körül akarná ölelni; a másik oldala pedig a két-három öl mélységü hegyi patak medrének szegélyezi, csipkézi partjait, melynek kristálytiszta vizében a legszebb aranysárga pikkelyü hal százával ficzánkol: oly elragadó, oly isteni, hogy most is, egy pár év után — ha elmémben feltárul a képe — órákon át gyönyörködöm a képzetek társulásiban s csak akkor térek magamhoz — mintha csak álomból ébrednék — ha ablakom alatt egy-egy száguldó kocsi halad el s dübörgésével, zörgésével felriaszt . . .

Utitársam, kivel pár év előtt a Bükkben barangoltam, szenvedélyes növénygyüjtő volt. Mig ő a hegyoldalon növénygyüjtéssel foglalkozott, addig én egy természetalkotta lépcsőzeten a hegyi patakhoz kusztam, le s egy mogyorócserje-csalit közé heverésztem, melynek lombdus koronája egészen elfödött, s azzal kergettem az időt, hogy kenyérmorszákat szórtam a patakba a halaknak csalétekül. A bolondos kis halak egész seregestül tódultak hozzám s széles, piros szájaikat eltátva, vigan ficzánkolva kapkodták a kenyérmorzsákat. Megfeledkezve mindenről, édes gyönyörrel tapadtak szemeim a halakra s nem egyszer elmosolyogtam magam, midőn egyik-másik ügyetlen halnak az orra elől az ügyesebb nagy vigan elcsente a morzsákat . . .

Nem tudom, meddig élvezhettem a halak játékait, figyelmen kivül hagyva minden mást, midőn közvetlen közelemből, a csalit átellenes oldaláról, két női hang csendül fülembe. Figyelmessé lettem. Ne hogy azonban magamra vonjam figyelmüket, eláruljam rejtekhelyemet, kigyómódra, egész zajtalanul fordultam arrafelé, honnan a hangok jöttek. Képzeljék meglepetésemet! Két istennői arcz mosolygott felém: két ifju leány pirral zománczozott, üde arcza.

Az egyik szőke volt. Árvalányhajszerü hajfürtjeit repkedtették a hegyi szellők, mig a napsugarak szerelmes zizegéssel, édes odaadással glóriaként simultak magas homlokára. Izzóparázs szemei, mintha csak a kék ég verődött volna bennök vissza: nefelejtskékek voltak. Ajka biborszinben játszott s mikor mosolygott, azt hivém: a hajnal hasad, vagy a menyország nyilt meg előttem. Soha szebb, üdébb, pikánsabb szőke szépséget nem láttam. Nem is földi lénynek, hanem erdei tündérnek tünt fel előttem. Szőke hajával, üde arczával oly édes összhangban állott egyszerü, minden cziczoma nélküli ruhája is. Mozdulataiban báj s igazi leányos kedvesség tükröződött vissza. Ilyen lehetett talán, maga a — „Loreley".

Egész ellentéte volt társnője: a czigányosan barna lány. Olajbarna arczát pirosra himezé a friss hegyi szellő és a napsugár. Szemei tüzben égtek, csak ugy szórták a szikrákat, ha mosolygott, ha beszélt. Nem egyszer megtapogattam kopott ujjasomat, hogy vajjon — ott valahol a szivem táján — nem száll-e rá a szemeiből szikra s nem gyult-e lángra? Nem tudtam magamat elha-

ják, hogy egykor örömet s megnyugvást leljenek majd felnőtt gyermekeikben.

A jó fa jó gyümölcsöt terem, de ha elhanyagolják, elszárad s végre megsemmisül. Könnyen ugy járhatnak a kevésbbé gondos szülők is.

Pintér János,
belv. tan.

A néppárt kudarcza Mező-Kövesden. A néppárt nagyhirü vezérei már felkeresték vármegyénket is, azonban az elért eredmény bizonyára elveszi minden kedvüket attól, hogy ide ismét betegyék a lábukat, mert Borsodvármegyében a néppártnak nincs talaja. A néppárt ugy vélt eredményt elérni Mező-Kövesden, hogy vasárnap a templomban minden padra több kis papirost helyezett el, a melyen jelezték, hogy mise után *Kálmán* Károly beszámolót tart. A hires néppárti hadvezér, *Kálmán* Károly és hüséges társa Major Ferencz néppárti képviselők tényleg össze is csődítettek ily módon mintegy 150 főnyi tömeget, melynek javarésze asszonyok és gyerekekből állott. Kálmán Károly megtartotta néplázitó beszédét, a melyre azonban még a jelenvoltak sem adtak semmit. — Szóval a néppárt nagy kudarczot vallott Mező-Kövesden.

A Hunyady-utczai bőrszáritó-ház.

Helybeli lapok gyakran felszólalnak a Hunyady-utczai bőrszáritó-ház ellen és helyes tiltakozással annak eltávolitását követelik.

A panasz, a lárma jogos, csakhogy rám nézve azt a benyomást teszi, mintha valamennyi panaszkodó összebeszélt volna és csakis a bőrszáritó házat tüzték volna ki maguknak czélpontul.

Már pedig, ha valaki a nyilvánosságnak vagy a közjónak használni akar, ne vegye a dolgot egy oldalán, ne kezdje itéletét vagy kritikáját mellékes tárgynál, hanem itéljen előbb a főtárgyaknál és igyekezzék befolyása által oda hatni, hogy a bajon gyökeres orvoslás által segitve legyen.

Jelen soraimmal be akarom bizonyitni, hogy a t. czikkirók, illetőleg panaszkodók egyoldaluak.

Ha valakinek jogos panasza volna a bőrszáritó-ház ellen, ugy bizonyára én vagyok az, ki már négy év óta lakom benne és egy szomszéd lakos, ki öt éven át soha sem panaszkodott a bőrszag ellen, noha házbére jó magas volt.

Mikor az udvarba lépek, nagyon is érzem a bőrszagot, de azért egészségemnek eddig nem ártott, nem is hiszem, hogy ártani fog és ugy megszoktam már, mint ama bizonyos bankár, kinek palotája mellé timár ütötte fel fészkét.

De mikor ablakomat felnyitom, nem érzem egy cseppet sem a bőrszagot, pedig hál' Istennek, kitünő szaglási érzékem van, hanem igenis érzem azt az undoritó büdösséget, mely a timároktól átcsap az egész utczára, érzem azt a valóban pestis-büzt, mely attól a mocskos patakból kiárad, érzem azt a pestis füstöt, mely agyon nyomasztja az egész környék levegőjét, ugy, hogy mire a Luther-ház elé jövök, már áldozattá esem egy inkvizicziós türelemnek.

A hirhedt „Hazám" kávéháztól fogva egész nyáron nem locsolnak (pedig ha nem fizetünk locsolási pénzt, egzekválnak).

Ugy tetszik, mintha e kávéház az utcza legnevezetesebb pontja volna, mert a locsolókocsi épp ott végzi legjobban kötelességét és megáll, visszafordul, mintha csak strikt paranacsot követne.

Ha meg hozzá vesszük a villanyos vasut a bőrszáritó-ház előtti robogását, amidőn folyton vigyázni kell, hogy az ember ne veszitse életét és egész Serház-utczáig minden perczben kifutnak az anyák, hogy a kocsi ne tiporja össze gyermekeit, talán teljes volna a Hunyady-utczai lakosok panasza, ha csak nem volna még emlitésre méltó az emberpiacz baczillus árusitói, meg a zsibárusok, ami éppenséggel már nem illenek ezen utczába, melynek forgalmára és a lakások drágaságára nézve hivatva volna a város egyik legdiszesebb utczájának lenni.

És most legyen szabad egyéni véleményemet nyilvánitani:

Megjegyzem előre, hogy nincs szándékom semminemü kritikát senkitől és semmiről üzni, épp ugy, mint tanácsolni, mert tudom, hogy azt felelnék rá, hogy tanácsomra nincs senkinek se szüksége, azt se tessék hinni, hogy azt a benyomást akarnám tenni, mintha én hivatott embernek vélném magam.

Korszakunkban, midőn a gyors és olcsó közlekedési eszközök lehetségessé teszik minden czivilizált embernek, hogy városban lakjék, minden város hatósága, lakossága oda törekszik, hogy utczái, terei, sétányai megfeleljenek a modern izlésnek és pompának.

Miskolcz városa nem képez kivételt, rohamosan fejlődött, szépült is, de nem oly mértékben, mint a többi városok.

Miért nem?

Könnyü a felelet: *nincs pénze.*

Ez a felelet nem helyes.

Egy oly város, mint Miskolcz, kap pénzt, amennyit csak akar.

Sajátitsa ki azt a bőrszáritó házat, vegye meg a timárok házait, tömje be azt a mocsáros patakot és épittessen egy sor emeletes házat, melynek jövedelméből törlesztheti a kölcsönt.

Akkor mind rendezi és helyén lesz. Jóllakik a kecske és megmarad a káposzta is.

H. M.

Modern társadalmi betegség.

Váltig hangoztatják: a társadalom beteg. És valóban, a ki a legutóbbi évek történetét figyelemmel kisérte, nem fog sokáig habozni a baj elismerésével.

Mert az igaz, hogy mindig volt rá eset, hogy egyes emberek, akiknek vagy vagyonuk, vagy becsületük, vagy szerelmük veszett el, nem riadtak vissza a cselekedettől, hogy

---

tározni igazán: napsugártól fénylő hollófürtjeit bámuljam-e, vagy pedig mosolygós koralpiros ajkát. Egyaránt csábitó volt mind a három! Hát még az a csókolni való, édes „nemtörődömség", mely egész valóját elönté? . . . Gondtalanul, az ózondus légtől megittasulva, félig lezárt szempillákkal heverészett a patakmeder zöld, bársony szőnyegén; olykor-olykor fel-felpillantva: gyönyörittas boldogsággal merült szőke társnője „Loreley" arczába . . .

Már-már unni kezdém az örökös „nemmozdulást« s azon gondolkoztam, hogyan teremtsek kényelmesebb helyzetet magamnak, midőn szőke „Loreleym" megszolalt. Moczczanni sem mertem, nehogy egyetlen szavát is elveszitsem.

— Mit gondolsz, Gizikém, mért oly szép, kék az ég?

— Én nem tudom, de nem is kutatom; az én egem a te szemeidben van. Hidd meg nekem, ha férfi volnék, térdenállva, mint stennőt imádnálak. Minden gondolatom csak érted és hozzád szállna. Igazán, édes Sárikám, mint lány is jobban szeretlek önmagamnál, hisz oly szép vagy, hogy a Bükk szépsége elhalványul melletted.

De már erre nem tudtam megállani, hogy csak a szavakat halljam, az összehuzódott cserje lombjait kissé félrelebbentettem. Hát uramfia, mit látok! A barna az én Loreleym nyakába borul s csókzáporral árasztja el. Isten tudja, hogy történt, hogy nem, olyan csókolhatnám támadt, hogy lehajtottam fejemet a gyepre s valahány csókja czuppant el Gizikének, én is annyiszor haraptam bele a fübe, ugy annyira, hogy mire vége lett a csókhistóriának, egész lelegeltem magam körül a füvet. Ezt utánozzák a szerelmes emberek! Tudom istenem, valahány lány van a világon, asszony korában nem koral, hanem smaragd-ajkai lesznek. Talán tovább is legeltem volna, ha Loreleym kötekedő szava föl nem riaszt. Felemeltem tehát a fejemet s a széthuzott lomb között tovább bámultam és hallgatóztam.

— Ugyan hagyj fel már ezzel csókolódzással! A jóból is sok a mi sok.

— Én nem hiszem! Nekem a csók mindig édes. Ha fivérem haza jön vakáczióra, tizszer is megcsókolom s ő mindannyiszor viszonozza. Ez pedig csak testvéri csók, mégis oly jól esik. Hátha majd lesz egy fiatalemberem, a kinek oly szép szőke haja és bajusza lesz, mint a te hajad; a kinek oly szép kékek lesznek a szemei, mint a tieid: óh, én annak mindig az ajkán fogok csüggeni. Mert bizony mondom neked, barnához sohasem megyek férjhez. A barna mind csapodár. Valahány asszonyt vagy lányt meglát, mindegyikbe fülig szerelmes lesz, nem bánja ha szőke, ha barna, csak asszony vagy lány legyen. De a szőke csak egyet szeret s azt az egyet szereti is igazán. Hát neked, édesem, milyen férfi tetszik?

— Nekem a barna tetszik. De nem az a czigányos barna, hanem a halavány arczu, fekete bajuszu és haju férfi. Csak az ilyen halvány arczu barnának áll igazán jól a fekete bajusz; olyan, mintha festve volna az arczára.

— Mért pirultál el? Talán már van is ilyen kiszemelt fekete bajuszu férfid. Óh, mondd meg nekem! Különben ismerem a te fekete bajuszu ideálodat! Ugy-e Csetneky Kázmér? Ő mindennapos most nálatok! Ti vagytok az egyedüliek, a hová jár.

— Megvallom, Gizikém, ő az. Épen három hete, hogy menyasszonya vagyok. De mindaddig titokban tartjuk eljegyzésünket, mig Kázmért elő nem léptetik. Ha megkapja az előléptetést, akkor nyilvánosságra hozzuk eljegyzésünket és . . .

— . . . Te nemsokára Csetnekyné leszel.

— Hát a te Sándor Gézád hol van most? Már három hete is van, hogy nem láttam. Bizonyos vagyok róla, hogy érdeklődöl utána.

— Osztálymérnöknek nevezték ki a buda-

önkényt vessenek véget életüknek. Azonban, e bünesetek előfordultak szórványosan és volt rá eset, hogy ha nem is kimenteni, de érteni lehetett a végzetes lépést.

Lesznek bizonyára, kik nem hajlandók ez utóbbi állitásomat elfogadni. Hogyan? Hát lehetséges volna, hogy az öngyilkos kárhoztatandó eljárását valaki megértse?

Nyiltan kimondom a szót, igen, van rá eset. Elismerem, hogy az eset a legritkábbak egyike és még csak nem is gondoltok rá, hogy egy eset jogosultságából általános, mindenesetre ráillő igazságot vonjak el. Az öngyilkosság — már a szó maga is mily borzasztóan hangzik — bizonyára elitélendő cselekedet, mégis egy esetben érteni tudom azt.

Mert ha egy ember, akinek vagyona volt s azt akár könnyelmü, akár szerencsétlen módon elvesztette és kétségbeesésében go lyót röpit agyába, az gyávaságot követ el. Hisz csak vagyonát vesztette el a jámbor, mért tehát a csüggedés? Fogjon munkához, keresse meg két kezével kenyerét, dolgozzék, de ne veszitse el életkedvét. Az öngyilkosság ez esetben *gyávaság.*

A másik, az meg becsületét tette koczkára, és azt játszotta el. Bünös játék bizonyára, de hát szegénynek volt egy gyönge percze és ő ezért keserüen bünhödik is. Hanem ezért megmérgeznie magát kishitüség. Nem bizott magában. Uj élethez kellett volna kezdenie, feledni a multakat teljesen és a sajnálatos előzményekből vonván következtetést, elindulni az igaz uton. De ő visszarettent a reá váró komoly feladattól és az elhibázott életet egy még hibásabb cselekedettel fejezi be. Az öngyilkosság ez esetben *kishitüség.*

A harmadik az előtt vizbe ölte magát, most — még itt is szerepel a divat! — bezárja magát kedvesével a szobába, elcsukja a szénnel megrakott kályhát és hite szerint eljut az örök szerelem honába. A bárgyu! Ő szeret egy leányt, de vagy a leány szülei vagy az ő körülményei nem engedik meg, hogy szerelme tárgyát nőül vegye. Minő esztelenség az ily esetben az öngyilkosság. Mintha volna szülő oly kőszivü, ki gyermekét inkább a ravatalon kivánná látni egy vétkes cselekedet áldozatául, semmint, hogy egy neki nem tetsző házasságba beleegyezzék; mintha lehetnének oly körülmények, melyeken a férfi fölül nem emelkedhetik. Ő az örök szerelem honába vágyik. Hanem ezt az égben hiába keresi, — a földön talán meglelné. Bárgyu ő, mert azt hiszi, hogy az igazi szerelem nem képes a társadalom conventionális szokásait lerontani vagy a szülék gőgjével daczolni. A férfinak, ha igazán szeret, kötelessége szive sugallatára hallgatnia, az kétségtelen, hanem nem szabad eszét sem megtagadnia. Az öngyilkosság ez esetben *esztelenség.*

A negyedik pedig megir egy „szép" levelet vagy elvégez valami „hatásos" cselekedetet és elmegy a Rácz-fürdőbe, hogy elmetsze ereit. Ó, hiuság vásárja! Ő érzi magában, hogy a reményeknek, melyeket közel állói belé helyeznek, megfelelni nem tud és nem akarván bevárni az időt, midőn e remények hasztalan volta világossá lesz, valami hatásos dolgot mivel és azon hiszemben, hogy az utókor arról beszélni fog, biztos léptekkel megy a halálba, hisz őt megfogják siratni és benne a nagy remények tört oszlopát teszik sirba. Az öngyilkosság oka ez esetben a *hiuság.*

És az ötödik? Ez egy eszméért küzd, egész életét annak szenteli, hogy ez eszmét diadalra juttassa, melyet zászlójára tüz. Ő meg van győződve róla, hogy ez eszme jogosult, hogy ez eszme igaz. És mégis, a körülmények sajnos összejátszása folytán az eszmének buknia kell és azzal együtt elbukik ő is. A nagy és nemes küzdelem most már hiu ábránddá van téve és annak létezése is csak akadályul szolgálna a haza felvirágzásának. Mert az eszme varázsát még most is birja és annak büvös ereje ábrándokat szül, hasztalan reményeket táplál. És ez eszme hiába bukott el, még él, aki érette küzdött és tudjuk, hogy e név és ez eszme egyet jelent. A becsületes férfi ekkor, hogy hazájának használjon, hogy a hiu ábrándokat és a hasztalan reményeket megsemmisitse és hazája javát ekként előmozditsa, kardjába dől és meghal. Végzetes cselekedet bizonyára, melyet megmenteni kevés a bátorságunk, de melynek okát meg meg kell értenünk. Az öngyilkosságot ez esetben a *becsület* parancsolta.

Ezek voltak azok az esetek, amelyek előfordultak eddigelé egyenként, szórványosan. Hanem az utóbbi napokban a hirlapi tudósitások már csaknem kifáradtak a sok öngyilkosság jelzésében. E baj okát csak is a társadalomban kereshetjük.

Nincs *hit* manapság és ez a legnagyobb hiba. Hiszen az előtt is voltak vagyon-, becsület- vagy szerelemvesztett emberek, de ezeknek volt hitük és egy-egy nagy eszméhez ragaszkodva, türni tudták a lét kinos keservét. A *vallás* a legtöbb esetben megnyugvást nyujt az élet különböző csapásaival szemben. De a valláson kivül is van az emberiségnek vezérlő eszméi, melyekhez a sors üldözései elől vigasztalásért fordulhat. Ily vezérlő eszmék a *tudomány*, a *müvészet* és a *becsület.* Ezek az eszmék küldjék el fényüket, midőn sötét gondolatok zavarják meg lelkünket és akkor meg fog szünni a modern társadalmi betegség, a mely — fájdalom — ma már nagyon is elharapódzott.

---

pesti üzletvezetőséghez s mindaddig, mig egészen rendbe nem hoz mindent és szabadságot nem kap, le se jön hozzánk. Külömben tegnap kaptam tőle levelet, a melyben arról értesit, hogy szeptemberre kapott szabadságot és akkor . . .

— Megtartjátok eljegyzésteket.

— És három hét mulva lakodalmunkat.

— Igy van jól Gizikém. Egy időben lépünk oltár elé mind a ketten, egy időben leszünk asszonyok . . . Te is boldog vagy, megtaláltad szőke ideálodat . . .

Hát azért kuksoltam egy óra hosszáig hétrét görnyedve, hogy az legyen a nóta vége: a szőke is fucscs, a barna is fucscs! De már ezt nem hagyhatom bosszulatlanul! Elkezdtem a lábamat a száraz avaron felés lehuzogatni, a mi olyan zajt csapott, hogy a kis halacskák lelkendezve iramodtak tova; ott hagyva a prédát, a kenyérmorzsákat. Csak bosszum tárgyai nem ügyeltek rá, egészen átengedték magukat az édes álmodozásnak. S hogy teljes legyen bosszuságom: egymást átölelve, az én édes, fülbemászó nótámat kezdték el dalolgatni:

„Megláttam a menyországot,
Hogy szemedbe benéztem;
Azt hittem: az égbe' van, de
Ott van szived mélyében!

Hogyha szivem imádságos
Dobogását hallanád:
Majd megtudnád, hogy hiányos
Volt eddig a mennyország!"

A guta környékezett. Szentségtörő nem akartam lenni, nem volt bátorságom megzavarni azt a dalt, a melyhez oly édes emlékek füznek. Várnom kellett. Akkorra hagytam tehát a bosszuállást, a midőn elhangzik édes fülbemászó dalomnak a legvégső akkordja is. De a fátum ismét beleavatkozott dolgaimba. Ép akkor kiáltott le a hegyi utról az én növénygyüjtő czimborám, a midőn még javában zengett a dal. A prózai lélek nem birt várni egy pillanatig! Persze a dalnak is mindjárt vége szakadt s a két erdei szüz pirulva iramodott tova. Nem is láttam soha többé őket. De azért egy tapasztalattal gazdagabb lettem! Hogy milyen tapasztalattal, azt csak a bükki viszhang tudná megmondani, mert ugyancsak kellett nekl erőlködnie, hogy dalbaöntött tapasztalatomat visszaadja:

„Fiuk, fiuk rólam tanuljatok:
A leánynak hitelt ne adjatok!"
. . . . . .
. . . . . .

—ó.

Vád alá . . .

Barta Ferencz dr. és társai fővárosi függetlenségi polgárok a következő kérvényt intézték a képviselőházhoz:

Mélyen tisztelt képviselőház!

Magyarország alkotmányát sem idegen hatalmak, sem fejedelmek nem adományozták, hanem a honfoglalástól kezdve, maga a nemzet teremtette és ezer éven át maga a nemzet őrizte meg és fejlesztette a különböző korszakok igényei szerint.

Idegen hatalom támadásai ellen kifejtett védelem és gyakran szerencsétlen belső harczok, polgárháboruk árán kellett megvédelmeznünk azt az alkotmányt, mely a nemzet fönnmaradásának és fejlődésének legfőbb eszköze volt.

Alkotmányáért a magyar nemzet sok szenvedésen ment keresztül Ha fegyveres hatalommal támadták ellenségei, soha sem idegen nemzet, soha sem idegen erő mentette meg, hanem a magunk szavával, s ha ez nem volt elég, a magunk testével, a magunk vérével keltünk védelmére.

A magyar alkotmány megsemmisitéséhez soha sem járult hozzá a nemzet, pedig a gyakori elnyomások közepett sokszor ugy látszott már, hogy minden ereje elveszett. Ámde annyi ereje mindig megmaradt, a mennyivel az alkotmányra intézett csapások ellen tiltakozzék. Az ellene történt támadásokat soha sem szentesitette.

De nemcsak a nemzet állt őréül az alkotmánynak, a melyet állami alapszerződések és törvények védelmeztek. Királyai hitlevelekkel, koronázási eskükkel biztositották a nemzet alkotmányos önállását és törvényes függetlenségét.

Mélyen tisztelt országgyülés! Az annyi küzdelem árán s annyi törvénynyel biztositott magyar alkotmányt kötelességünk a legféltőbb gondossággal megvédenünk. Megtámadhatásának még a legkisebb jelére is a legerélyesebb megtorláshoz kell nyulnunk, hogy elejét vehessük komoly veszedelembe jutását. Ha pedig oly támadást forralnak ellene, mely éppen azért, mert döntő helyről és a legnagyobb elhatározottsággal tör-

ténik, bukását idézheti elő: akkor e nemzetnek a legerősebb törvényes fegyvereket kell alkalmaznia az alkotmány ily merénylői ellen.

A „Neue Freie Presse“ 1901. julius hó 18 án megjelent számában budapesti levelezőjétől egy hir jelent meg, mely Bánffy Dezső volt miniszterelnököt vádolja ily merénylettel. E lap ugyanis a magyar választásokról szólva, igy emlékezik meg Bánffy Dezsőről:

„Bánffy kész lett volna az alkotmány klenódiuma ellen is merényletet elkövetni: a legfelső tanácsban az abszolut regimenek elkerülhetetlen szükségességét hirdette Ausztriában és Magyarországon: ennek a fölfogásának szövetségeseket keresett a közös miniszterekénél és a hadseregben; minden pillanatban kész volt az erőszak legvégső eszközeihez nyulni, még mielőtt a politikai rezon eszközei ki voltak meritve és ezért kellett buknia, még mielőtt nagyobb bajt zuditott a monarkia két államára. El fog még következni az a nap, a mikor teljesen le lehet majd leplezni Bánffynak ezeket az utolsó szándékait. A beavatottak köre ismerte ezeket a szándékokat és ez magyarázza meg azt a kérlelhetetlenséget, a melylyel végül az ő személye ellen fordultak és hogy ugyanazok által az eszközök által kellett megbuknia, a melyekkel fölemelkedett. Azon a borzasztó obstrukciós éjjelen, a midőn Fejérváry báró tizennégy óra hosszáig nem tudott szóhoz jutni és a diákok a karzaton a Kossuth nótát énekelték, kiejtették ezt a jellemző szót: „Hála Istennek, csakhogy már Magyarországon is kezdődik!“

Hasonló közlemény jelent meg a „Budapester Tagblatt“ 1901. évi julius 20-ikán kelt számában. A közlemény szerint Bánffy Dezső az alkotmány felfüggesztése mellett „katonai diktaturát“ akart Magyarországra hozni.

A Budapester Tagblatt ezt irta: „Mindenki a ki a legutolsó obstrukció kulisszatitkait ismeri, tudhatja, hogy a bécsi közlemény megfelel a valóságnak, sőt kevésbbé beavatott politikusok is emlékezhetnek arra, hogy Bánffy báró a képviselőház folyosóján kiejtette e nagy szót: „Én leszek Magyarország utolsó alkotmányos miniszterelnöke.“ Bánffy terve állitólag az volt, hogy katonai diktaturát, olyat, a minő Olaszországban volt, kell behozni ugy Magyarországban, mint Ausztriában, mindaddig, a mig az ellenzéket itt is, ott is meg nem törik. — Alig képezi most már kérdés tárgyát az, hogy Bánffy báró Magyarországon katonai diktaturát akart behozni.“

A „Budapesti Hirlap“ 1901. évi julius 20-ikán kelt számának hetedik bekezdésében a következő áll:

„Az ő szándéka az ex-lex idején az volt, hogy az országgyülést feloszlatja, a Felség által uj választást rendel el annak a kérdésnek eldöntésére, neki van e igaza, vagy az ellenzéknek, a mely vele szemben abnormis parlamenti eszközzel, az obstrukcióval harczolt? Ez nem jelentette volna kifejezetten az abszolitizmus bevezetését a magyar alkotmány romjai fölé, de világos és szándékos törvénysértést jelentett volna, mert állami költségvetés hiján tilos az országgyülés feloszlatása.“

Bánffy Dezső e terve csakugyan világos és szándékos törvénysértést foglal magában.

E három hirlapi közlemény szerint Bánffy Dezső alkotmányaink és törvényeink ellen határozottan merényletet tervezett és gonosz terveinek az osztrák és közös miniszereket, a hadsereg vezetőit és az udvart is igyekezett megnyerni.

Az alkotmány ellen készitet ezt a merényletet ugyan nem hajtották végre, de ez nem Bánffy kormányán mult. Ezt az ellenzék elszánt magatartása akadályozta meg, a menynyiben a döntő politikai tényezők joggal attól tartottak, hogy az ellenzék ellenállása a merénylet végrehajtása után a képviselőházból az egész országra szétterjed és a nemzet ellenállását idézendi föl.

Az a körülmény tehát, hogy a merénylet nem sikerült, nem menti a Bánffy-kormány szándékát.

Ily veszedelmes esetben nemcsak a bünt, hanem a bünös szándékot is büntetni kell, annyival inkább is, mert Bánffy nem maradt meg szándékánál, hanem azzal, hogy a döntő tényezőket gonosz terveinek megnyerni igyekezett, már a tett terére lépett.

A tervezett merénylet végrehajtása után különben is a nemzetnek nem állott volna módjában alkotmányos és törvényes elégtételt szerezni.

Ez a kötelesség most hárámlik az országgyülésre, a mikor nyilvánosságra került a merénylet.

Ez a merénylet kétségbevonhatatlanul megtörtént.

Első sorban is Bánffy és volt miniszertársai a vád igazságát nem tagadják. Már pedig ebben a korszakban, mikor a sajtó nagy befolyását a kormányférfiak nagyon is figyelembe veszik, lépten nyomon azt láthatni, hogy sokkal csekélyebb jelentőségü kérdésekben is helyreigazitó választ adnak a nagyközönség számára. Ám a helyreigazitás ezuttal elmaradt. Sőt ellenkező dolog történt.

Bánffy Dezső nevében két nyilatkozat jelent meg a sajtóban.

Az egyiket a „Magyar Szó“ 1901. julius 20-ikán kelt számában tették közzé.

Ebben áll, hogy: „nem fog nyilatkozni: nyilván ugy vélekedvén, hogy bármily alaptalan is az a vád, fölösleges neki az ellen nyilatkoznia, a mikor az ő kabinetjének egyes tagjai, a kikre a vád egyetemlegesen vonatkozik, most is hivatalban vannak és legalább is ugy vannak érintve és a visszautasitásra kötelezve, mint ő.“

Ő tehát meg sem kisérli a védekezést, hanem ugy tesz, mint a kelepczébe került bünös, mely ugy vél magán enyhiteni, hogy megnevezi czinkostársait.

A másik a Budapesti Hirlapnak már emlitett, 1901. julius 20-iki száma, melyben a „Vád Bánffy báró ellen“ czimü czikk első pontja azt mondja, hogy „nem kiván nyilatkozni, mert — ugy mondd — egy mód volna: előállani a minisztertanácsi jegyzőkönyvekkel, azokból kitünik, minő előterjesztéseket tettem, de a minisztertanácsi jegyzőkönyvek publikálása lehetetlenség, ezért nem beszélek.“

Bánffy Dezső tehát oly védelemmel áll elő, melyről — szerinte — meggyőződni nem lehet. Ugy tesz, mint mikor a bünös, vagy a rabulisztikus ügyvéd a „nagy ismeretlenre“ hivatkozik, a kiről tudja, hogy elő nem kerül.

Ez a kerülő uton tett kétféle védekezés tehát csak megerősiti az alkotmány felforgatására irányzott merénylet vádját.

De nemcsak e hirlapi czikkek igazolják az alkotmány elleni merényletet, hanem Bánffy Dezsőnek és minisztertársainak kormányzásuk ideje alatt elkövetett politikai tettei is.

Mert az önkényuralomra és ennek támogatására soha sem akad olyan ember, a ki előzőleg törvénytisztelő és alkotmányos érzülettel teljes kormányzásnak volt hive és részese.

A nép elnyomására való hajlandóság az önkényuralom hivében a politikai hatalom intézésétől kezdve állandóan megnyilatkozik.

A mint Bánffy az önkényuralom iránt való szeretetének tulajdonithatja bukását, éppen ugy ennek köszönhette hatalomra jutását is.

(Vége köv.)

UJDONSÁGOK.

— **Kinevezések.** A diósgyőri m. kir. korona uradalom területén *Fischl* József erdőgondnok főerdészszé, *Regenhart* Pál mocsolyási erdész főerdészszé és *Lipcsey* László erdészjelölt erdészszé kineveztettek.

— **Hány választó van Miskolczon.** Az országgyülési képviselő választások közeledtével közérdekü dolog a választók száma. Miskolczon, a folyó évre érvényes összeirás szerint az északi kerületben 1077, a déliben 1277 szavazásra jogosult van. Az északi kerületben földbirtok után bir szavazati joggal 80, régi jogon 7, házbirtokkal 156, jövedelem után 677, értelmiségi alapon 157. A déli kerületben: régi jogon 9, földbirtok után 45, házbirtokos 236, jövedelem 829, értelmiségi 158.

— **Eljegyzések.** *Füry* Lajos tisza-tarjáni ref. lelkész vasárnap jegyezte el *Tóth* Erzsike kisasszonyt, *Tóth* Pál felsőbb leánynevelő intézet igazgatójának kedves leányát. — *Koppányi* Miklós törvényszéki aljegyző eljegyezte *Pongor* Lajos polgártársunk kedves leányát, *Zsuzsika* kisasszonyt. — *Geró* István eljegyezte *Szalóky* Erzsike kisasszonyt, özv. *Szalóky* Jánosné leányát.

— **Hymen.** *Emődi* József helybeli szénkereskedő leányát, *Saroltát* eljegyezte *Misiczay* Gyula itteni fiatal iparos.

— **Házasság.** *Svingor* József sajó-vadnai ev. ref. lelkész, tanácsbiró kedves leányával, *Erzsike* kisasszonynyal szeptember hó 17-én tartja egybekelési ünnepélyét *Uray* Mihály.

— **Házasság.** *Bihary* Ferencz ev. ref. főgimnáziumi tanár tegnapelőtt tartotta esküvőjét *Halmy* Gyula tanár leányával, *Halmy* Margitka urhölgygyel.

— **A miskolczi zsidó hitközség** uj iskolájának és templomának ünnepélyes felavatása szeptember hó 1-ső napján lesz. Az ünnepélyen részt vesznek a megyei, városi, valamint a helybeli állami hivatalok, hatóságok, nemkülönben az összes felekezetek. Az ünnepélyre bejelentette igen sok város zsidó hitközsége részvételét. A felavatási ünnepélyhez, mely az iskolában d. e. 11, a templomban d. u. 3 és fél órakor kezdődik, csak belépő jegygyel lehet bejutni. Este a Seper-szálló disztermében bankett lesz. Egy jegy ára 5 kor. Az uj iskola összes helyiségeit a helyi sajtó képviselői vasárnap délelőtt tekintették meg dr. *Gencsi* Samu hitk. elnök kalauzolása mellett.

— **Uj lelkész.** A mező-keresztesi ev. ref. egyházközség vasárnap tartott ülésén *Tóth* Béla harsányi lelkészt, nagy lelkesedéssel lelkészévé választotta.

— **Az uj pályaudvar.** Az uj (tiszai) személy és rendező pályaudvar villamos világitásra lesz berendezve. Ennek szállitására a m. kir. államvasutak pályázatot hirdet. A tiszai pályaudvaron az épitkezés serényen halad, mert októberben meg akarják nyitni. A fedett facsarnokot legközelebb lebontják és üvegtetőzetü vascsarnokot épitenek helyébe. Igy hát reméljük, hogy az uj miskolczi pályaudvar modern lesz.

— **Ujonnan berendezett gyógytár.** A Király utczai „Arany sas“ gyógytárt tulajdonosa dr. *Resofszky* Emil teljesen ujonnan, a modern kor követelményeinek megfelelőleg rendezte be. Az izléses berendezés *Fischer* Dávid helybeli iparos munkája.

— **Csengő aranyok.** Az uj rendelet értelmében az összes állami hivatalnokokat már most szeptember elsejétől csengő aranyban fizetik. Igy hát végre-valahára forgalomba kerül az arany, mely bizony mostanáig ritka volt, mint a fehér holló.

— **Uj adóhivatal Mező-Csáthon.** Mező-Csáth községe uj kir. adóhivatalt épitett és az uj épületre már árlejtést is hirdetett.

— **Az iskolaév megnyitása.** Alig pár nap választ el már bennünket az uj iskolaév megnyitásától. Az utczák ismét megnépesednek a diákokkal, kiknek letellett immár a vakáczió s ismét előttük áll egy uj iskolaév. A javitó és pótvizsgák már serényen folynak, a beiratkozások pedig vasárnap kezdődnek.

— **Felhivás a n. é. közönséghez.** A miskolczi iparos ifjuság e hó 31-én a miskolczi szinházban az egyletünk által fentartott népkonyha javára mükedvelői előadást rendez, mely alkalommal *„Az érdemkereszt“*, *„A nász-*

utazás" és „*Katonásan*" czimü egyfelvonásos vigjátékok kerülnek szinre. Jutalmazzuk azzal a nemes gondolkozásu ifjuság fáradozását, hogy nagy számmal jelenjünk meg a bizonyára élvezetet nyujtó előadáson, mi által a jótékonyság szent ügyét is előmozditjuk. — *Egyletünk tisztelt tagjait különösen kérem arra, hogy a 31-iki előadáson lehetőleg teljes számban megjelenjenek.* — Kiváló tisztelettel *özv. Grósz Józsefné*, a miskolczi izr. nőegylet elnöke. — Jegyek előre válthatók özv. *Grósz* Józsefné urnőnél s előadás napján a szinházi pénztárnál.

— **A bártfai orvos vándorgyülés.** Az orvosok és természetvizsgálók bártfai vándorgyülése kegyelettel emlékezett meg a korán elhunyt dr. *Farkas* Jenő fiatal tudósról, ki a rákbetegségről szóló monografia megirásával volt megbizva. Ennek elkészitését a vándorgyülés most dr. *Köllner* Károlyra, a miskolczi Erzsébet-közkórház főorvosára bizta.

— **Dalestély.** A városunk falai között közel két évvel ezelőtt alakult „*miskolczi iparos ifjusági egyleti dalárda*", a mely a folyó év nyarán rendezett tüzoltó-népünnepély alkalmával előadott énekével dicséretreméltóan állotta meg helyét, *folyó évi október hó 5-én* a Korona disztermében fogja bemutatni eddigi tanulásának eredményét a a nagyközönségnek. Ezen dalestély lesz az *első*, a melyet az ifju dalostestület saját kebeléből rendez, igy tehát — mint halljuk — ezen estély sikere érdekében ugy a fiatal dalegylet választmánya, mint a működő tagok vállvetett buzgalommal azon igyekeznek, hogy az estélyen megjelenő közönség tetszésével találkozzék. A dalárda kiváló képzettségü vezetője *Beregszászy* Károly olyan niveaura igyekszik emelni az ifju dalostestületet, a mely méltó Miskolcz város iparos ifjuságához. A dalestélyt már jóelőre is ajánljuk a közönség figyelmébe.

— **Felhivás.** A miskolczi elemi isk. tanitók Otthona és Segélyegylete felhivja a vidéken müködő kartársakat, felekezeti külömbség nélkül, hogy a mennyiben gyermekeiket *Miskolcz* város középiskoláiban tanittatják s anyagi segitségre vannak utalva, s gyermekeik részére a nevezett egylet által ezen tanévre kieszközölt 6 teljesen ingyenes vendéglői ebéd és vacsora-ellátást igénybe óhajtják venni, a miskolczi elemi iskolai tanitók Otthona és Segélyegylete elnökségénél mielőbb jelentkezni sziveskedjenek. (Akár irásban, akár élőszóval.) Megjegyezzük, hogy azon esetre, ha az „Otthon" helyiségével kapcsolatban alkalmas szobát nyerünk, jövőben a felvett növendékek i - gyenes (esetleg mérsékelt áru) lakás, illetve teljes ellátás kedvezményében részesülnek. A növendékek feletti felügyeletet a Miskolczi elemi iskolai tanitók Otthona gyakorolja.

A máv. dal- és önképző-kör ünnepélye. A kassai országos dalárünnepen résztvett máv. dal- és önképző kör vasárnap délután ünnepélyt rendezett az elért szép siker örömére, amelyen a nyert ezüst serleget szentelték fel. Az ünnepélyen igen szép számu s előkelő közönség jelent meg. A nyertes dalárda elénekelte a kassai versenydarabot és azonfelül több szép dalt *Ruttkay* Menykért karnagy vezetése mellett. Az előadott énekdarabokat hosszantartó taps követte, mely után számos felköszöntőt mondottak. Az ünnepélyen jelen volt *Görgey* Sándor üzletvezető, *Hoitsy* felügyelő, *Krón* Ignácz műhelyfőnök, több mérnök és a miskolczi daláregylet számos tagja *Lányi* Ernő és *Miskolczy* Pál karnagy vezetése alatt.

— **Gordonka-müvész czigány.** *Toll* Jancsi budapesti hires gordonka-müvész czigány tegnap és tegnapelőtt a Korona szálló éttermében hangversenyt rendezett, melyen a nagyszámban megjelent közönség sokat tapsolt a gordonka-müvésznek.

— **A megsebesült huszár** A mult héten a miskolczi huszárezred S.-Kaza környékén gyakorlatozott. Gyakorlat közben *Nagy* Gábor közhuszár lova megbokrosodott s levetette magáról a huszárt, aki oly szerencsétlenül esett a földre, hogy a fején igen sulyos sérülést szenvedett. A megsebesült huszárt a katonai kórházba szállitották.

— **Várfogságra itélt katona.** Az 5. gyalogezred szatmári zászlóaljánál a tavaszon *Somlyai* Gyula szakaszvezetőt *Leiti* Sándor őrsvezető agyonlőtte. A gyilkos katonát azonnal Miskolczra hozták. Az itteni hadbiróság e napokban modott felette itéletet, a mely szerint Leiti az enyhitő körülmények figyelembe vételével két évi várfogságra itéltetett

— **Megcsipett tolvaj.** *Moskovics* Sámuel 20 éves foglalkozás nélküli csavargó, ki már többször volt büntetve és a főváros területéről kitiltva, *Munka* Sámuel álnéven itt Miskolczon folytatta bünös manipulácziói. E napokban a rendőrség tetten érte és elfogta s miután lefényképeztették, átadták az ügyészségnek.

— **Horzsolta a villanyos.** A hétfői országos vásár alkalmával a villanyos vasut a Széchenyi-utczán elütött egy 76 éves öreg embert. Szerencsére komolyabb baja nem történt, mindössze a fején horzsolta meg a bőrt.

— **Hat hónapos csecsemő a Sajó partján.** Tegnap reggel a Sajó partján közvetlen a hid mellett a járó-kelők egy hat hónapos élő csecsemőt találtak. A teljesen kifejlődött csecsemőt beszállitották a közkórházba, hol a körülményekhez képest teljesen jól érzi magát. A kegyetlen anya iránt a rendőrség meginditotta a nyomozást.

x **A közelgő idényre,** leány- és fiugyermek fehérnemüek legnagyobb választékban és legjutányosabb árban **Rosenberg Gyula** vászon- és fehérnemü üzletében (szinház épület) kaphatók.

x **Kedvező alkalom** kinálkozik jó és olcsó fehérnemüeket vásárolni **Braunfeld Sándor** divatáru üzletében, kinek sikerült legutóbbi őszi bevásárlásánál egy feloszló készfehérnemű gyár összes készletét igen előnyösen megvásárolni. 2—5.

— **Nyilatkozat.** „Kész örömmel elismerem, hogy „Kristály" ásványvizük kellemes, üditő voltánál fogva általánosan tetszést és elismerést nyert „borviz"-nek bizonyult."

Dr. Bräuer Lajos körorvos,
Hunyad-Várhely, Hunyadmegye.

Kellemes emlékek.

A szolnoki dalár (bámuló háznépének beszéli a kassai dalosünnep eseményeit): Az volt a gáliczkő! Az a bevonulás! Ugy mentünk sorjába, mint a katonák Oszt töméntelen nép nézett bennünket az ablakokból. Én vittem a zászlót. No szörnyen izzadtam alatta, de a dicsőség, a dicsőség!

A fia: Nagyon éljenezték éds'apámékat?

A dalár (gondolkozva): Én nem hallottam egy szál éljent se. De tudjátok, nagyot hallok egy kicsit, mikor a solferinoi csatában...

A kisebbik fiu (leczkézve): Egy üteg ágyut mellettem sütöttek el és az ágyugolyóbisok ugy zugtak a fülem mellett, mint a dongók...

A dalár (szeretetteljesen): Jól van fiam, látom, hogy tudod az apád hőstetteit. Mondom, egy kicsit nagyot hallok. Talán e miatt nem értettem a polgármester ur beszédjéből egy kukkot sem. Pedig derék urnak látszik az istenadta.

A felesége: Hát beszélj már, hol laktatok, mit ettetek?

A dalár: Lakni egy oskolába laktunk volna, de még se ott laktunk.

A felesége: Miért?

A dalár: Mert nem került sor a lakásra.

A felesége: Hogyan?

A dalár: Mert hát le se feküdtünk.

A felesége (ijedten): Jézus, ne hagyj el!

A dalár (nagyon bánatosan): Eldanoltam vagy tizenöt pengőt.

A felesége: De hát mi az istennyilának mulattak kendtek, hisz még dijat se nyertek.

A dalár (egyszerüen): Hát épen azért.

A felesége: Oszt mit evett kend?

A dalár: Azon a csepp szalonnán iltem, a mit hazulról vittem.

A felesége: Hát a meleg étel?

A dalár (busan): Nem vót.

A felesége: Nem vót?

A dalár: Lenni lett vóna, de drága vót, hát ott hagytuk, a város adott valami uzsonát sonkát, mi egymást, de én szinit se láttam, mind elkapdosták előttem.

A felesége: Mer világéletedbe olyan élhetetlen voltál. Oszt mennyibe került ez a kis mulatság?

A dalár (sötéten): Vagy ötven pengőbe.

— Szünet. —

A felesége (sóhajtva): Hát el kell adni a Riskát. Hogy rekedjen be a kend torka vagy husz esztendőre.

Zsarátnok.

Irodalom.

** **Előfizetési felhivás.** *Halmy* Gyula jászberényi állami főgimnáziumi tanár a következő előfizetési felhivást intézte a közönséghez: Az irodalom terén tizenhat év óta működvén, ez idő lefolyása alatt három kötet munkám látott napvilágot: „Parádi Emlékek" (költ.) „Prométheusz" (költ.) „Versegi Ferencz élete és munkái" czimek alatt. E müveket annak idején ugy a sajtó, mint a nagyérdemü közönség kedvezően fogadta. E sikerek most egy ujabb mü kiadására ösztönöznek, melyet „*Költemények*" czim alatt óhajtanék kiadni. Erre hirdetek tehát előfizetést, kérvén a nagyérdemü közönséget, hogy e tervem valósitásában kegyesen pártfogolni sziveskedjék. A mü finom velinpapiron, igen diszes nyomdai kiállitásban, nagy alakban, husz iv tartalommal fog megjelenni október hóban. S eltekintve, hogy e mű nagy terjedelmü, mégis előfizetési ára csak 2 korona lesz. Az előfizetési pénzek *Kner* Izidor nyomdatulajdonos kiadóhoz Gyomára (Békésmegye) küldendők szeptember hó 15-ig, mely a csatolt cheque-jegyen portómentesen utalványozható. A gyüjtők minden hatodik példányt tiszteletből kapják, több kötet egy czimre bérmentesen küldetik, egyes példányokhoz azonban 20 fillér csatolandó, mely összeget postaköltségre lesz forditva. Ezek után ismételve kérem a nagyérdemü közönség becses pártfogását. Gyoma, 1901. augusztus hó 10-én, kiváló tisztelettel *Halmy* Gyula jászberényi áll. főgimn. tanár.

** **A Magyar Hirlap** éppen tizennegyedik esztendeje szolgálja már a magyar közönség érdekeit s e hosszu pályafutása alatt mindenkor ugyanaz volt elvhüsége, következetessége, önzetlensége, mint az első napon.

A Magyar Hirlap egy sereg kedvezményt ad előfizetőinek teljesen ingyen, minden dij nélkül. Ezek között a legnagyszerübb az az ingyen könyvtár, a mit az állandó előfizetők kapnak karácsonykor.

Tizenkét kötet gyönyörü regényt ad a Magyar Hirlap minden előfizetőjének, a ki megszakitás nélkül egész éven át előfizet a lapra. Különben pedig minden előfizető annyi regényt kap, a hány hónap óta egyfolytában előfizetője karácsonykor a Magyar Hirlapnak.

A tizenkét regény, ugy az eredetiek, mint a forditottak, megannyi remekmunka.

Az eredeti regények szerzői közt van Jókai Mór, Bródy Sándor, Bársony István, Abonyi Árpád, Molnár Ferencz stb.

Ezek közül kettőt, a Bársony István meg az Abonyi regényét, mutatványul már meg is kapták az előfizetők.

A kedvezmények ezen kivül még a következők:

Az uj előfizetők ingyen kapják meg az éppen közlés alatt levő könyvalakban nyomott lapregény elejét.

A szerkesztői üzenetekben minden előfizető, a ki komoly kérdéssel fordul a laphoz, teljesen megbizható választ kap szintén dijtalanul.

A Magyar Géniusz czimü pompás havi folyóiratot kedvezményes áron kapják az előfizetők, negyedévre 2 koronáért.

Kedvezményes áron, negyedévenkint 75 krajczárért (1 korona 50 fillér) jutnak egyszersmind a „Franczia Divatlaphoz" és a „Képes Gyermeklaphoz" negyedévenkint 50 kr.-ért (1 korona.)

A lap előfizetési ára félévre 7 frt (14 korona), negyedévre 3 frt 50 kr. (7 kor.), egy hónapra 1 frt 20 kr. (2 korona 40 fillér.) A „Magyar Hirlap" kiadóhivatala Budapest, V., Honvéd-utcza 10. sz. a. van.

Tanügy.

—

Az uj tanév kezdete.

A ref. felsőbb leánynevelő intézetben

és az ezzel kapcsolatos elemi leányiskolában a beiratás szeptember hó 1-én kezdődik az intézet Palóczy-utczai helyiségében. A beiratás szeptember 8-ig tart. A rendes tanitás szeptember 9-én kezdődik. Az internátus növendékei szeptember 3-tól 6-ig helyeztetnek el.

—

A városi női iparisk olában

a jövő 1901—902 ik tanévre a beiratások szeptember hó 2—8-ig fognak tartatni az intézet helyiségében. Szeptembor hó 9 én a rendes tanitás veszi kezdetét, ez időn tul csak az iskolaszék engedelmével vétetnek fel a növendékek.

A női iparisk olákba csak oly növendékek vétetnek fel, kik 12-ik életévöket betöltötték és legalább az elemi iskola bevégzéséről szóló bizonyitványukat fel tudják mutatni.

A tandij az egész évre 26 korona, mely összegből 16 korona a beiratás alkalmával fizetendő, a 10 kor. pedig február havában, a II-ik félév kezdetén. A tandij lefizetése azonban, bármely időszakban vétetik fel a növendék, az egész évre kötelező.

Tandijmentesen felvétetnek mindazon növendékek, kik a városi hatóság által kiállitott szegénységi bizonyitványnyal felszerelt kérvényöket az iskolaszék elnökségéhez czimezve, az igazgatónőnek a beiratás alkalmával benyujtják. Tandijmentességet egész évre azonban csak jó magaviseletü, szorgalmas növendékek nyernek.

A ruhavarró- és fehérnemü osztályba a növendékek csak knrlátolt számban vétetnek fel és ezen osztályban tandijkedvezményt csak kiváló szorgalmu szegény tanuló nyerhet.

—

A miskolczi ev. ref. egyház

összes elemi iskoláiban a beiratások az 1901—902-ik tanévre szeptember hó 2-től 7-ig tartatnak. — A rendes tanitás szept. hó 9-én veszi kezdetét.

—

A kereskedő tanoncz-iskolában.

A tanév folyó évi szeptember hó 7-én veszi kezdetét. Ezt megelőzőleg szeptember hó 1-től kezdődnek a beiratások, még pedig oly figyelmeztetéssel, hogy ezen iskolába minden miskolczi kereskedő tanoncz köteles magát beiratni. A beiratási határidő pontos megtartását a szülők és főnökök különös figyelmébe ajánlom, mivel a határidőn tul jelentkező tanonczok addig mulasztott órái igazolatlan mulasztásoknak vétetnek. A javitó és felvételi vizsgák folyó évi szeptember 5-én délután fognak megtartatni. Javitó vizsgálatot tehetnek azok, kik ezen iskolában az 1900—901. tanévben 1 vagy 2 tárgyból elégtelen osztályzatot kaptak. Felvételi vizsgát azok kötelesek tenni, kik 6 elemi, 2 polgári vagy középiskolai osztálynál kevesebbet végeztek. A felvételi vizsga követelménye: hogy az illető tanoncz tudjon legalább is folyékonyan olvasni, olvashatóan irni és a négy alapmiveletet egész számokkal ismerje. Azon tanonczok, kik még ilyen előképzettséggel sem rendelkeznek, az e czélból felállitandó előkészitő osztályba utasittatnak.

Az évi tandij 10 koronában van megállapitva, mely a beiratáskor előre fizetendő s ugyanakkor bemutatandó a himlőoltási és iskolai bizonyityány, valamint a tanonczszerződés is.

A beiratások szept. 1 től 5-ig d. u. 3—4 órakor *Dienes* Péter igazgató lakásán (Vánczaház em. 12. ajtó), azontul a felső kereskedelmi iskola tanácstermében eszközöltetnek.

—

A „Nemzeti Zenedében."

A növendékek beiratása f. évi augusztus hó 30-tól bezár. szeptember hó 5-éig az intézet helyiségében (Budapest IV. ker. Ujvilág-utcza 14 sz.) naponként délelőtt 9—12 óráig történik. Ezen időn tul csakis külön igazgatói engedély alapján naponként d. u. 3—5 óráig. Mindkét nembeli növendékek felvétetnek az ének, zongora, orgona, czimbalom, hárfa, az összes vonós- és fuvó-hangszerek, továbbá az összhangzattani, zeneszerzési, zenetörténeti és aesthetikai tanszakokba, a vonós-négyes és zenekari iskolába, valamint az egyházi zene- és lythurgiai tanszakokba is. Beiratási dij 12 korona.

Nyilt-tér.

Van szerencsém a nagyérdemü hölgyközönség becses tudomására hozni, hogy mai napon a Miskolcz és vidékén kitünő hirnévnek örvendő

BLOCH ÁRMIN

vászon és fehérnemü speczialista czéget

Széchenyi-utcza 133-ik szám

(Wahl testvérekkel szemben)

képviseletemmel biztam meg és raktárát a legujabb **fehérnemű-** és **kelengye-collectióval** láttam el, melynek megtekintésére a n. é. hölgyközönség figyelmét felhivom.

Midőn az eddig irántam tanusitott bizalomért köszönetemet nyilvánitom, kérem ezt továbbra is részemre fentartani és a képviselő czéget b. rendelményökkel támogatni, a hová **bécsi és budapesti fehérnemü gyári telepeimből** az **ujdonságokat** állandóan fogom küldeni.

Elvem továbbra is **jó munkával** és **izléses kivitellel** a **versenyt leküzdeni.**

Kiváló tisztelettel:

SCHREYER VICTOR,

bécsi és budapesti fehérnemü gyáros.

Vonatkozólag fenti értesitésre, a n. é. közönség szives tudomására hozom, hogy a helyi piaczon levő, **kizárólagos**

Vászon, fehérnemü és kelengye gyári raktáramat

az 1901. évi julius 1-től hatályban levő 1901: XXV. t.-cz. alkalmából tetemesen megnagyobbitottam.

Előnyös beszerzési módozatok, valamint az üzleti költségek redukálása azon kellemes helyzetbe juttatnak, hogy a nagyérdemü közönségnek elismert jó **vászonnemüeket, fehérnemüeket,** mindennemü **kelengyéket** menyasszonyok és csecsemők részére, **fiu és leány intézeti fehérnemüeket jutányosabban** és **jobban** szállithatok, mint bárki.

Van szerencsém megjegyezni, hogy minden egyes szakmámba vágó czikket, melyet hazánkban készittetek, **nagy buzgósággal terjesztek,** a **fehérnemü varrást** és **himzést házilag** eszközöltetem.

Saját gyártmányu eperjesi, — Wein Károly és Társa-féle **késmárki asztalnemüek, felföldi vásznak, nyitrai, bácskai és kalotaszegi háziipari czikkek** nagy raktára. — Azon kivül a hires **May és Holfeld-féle rumburgi vásznakat, Regenhart és Rayman-féle asztalnemüeket, Schroll Benedek-féle chiffonokat** nagyban forcirozom és **gyári árjegyzék** szerint árusitom.

Tekintettel arra, hogy a föntnevezett törvényczikk folytán a vidéki vevők föl nem kereshetők, az utazásból kifolyólag eredő utazó-költségeket szivesen a vevőközönség javára juttatom, még pedig minden **100 koronát meghaladó vételnél készfizetésnél 5 százalékot** leszámitok, **1000 korona vételnél pedig II. osztályu menettérti jegy** árát a XIV. zónáig visszatéritem.

Himzési és varrási munkák, ha a t. urhölgyek az anyagot már be is szerezték, elvállaltatnak és legjutányosabb ár mellett mielőbb készittetnek.

Midőn a nagyérdemü közönség számos látogatásáért esedezem, maradok 2—20

hazafias tisztelettel

BLOCH ARMIN

Széchenyi-utcza 133-ik szám, dr. Horváth Bertalan-féle házban, Wahl testvérek butortelepével szemben.

Minden héten pénteken nagy

Vászonmaradék, asztalnemü, zsebkendő, partik (alkalmi vételek) eladása.

Ügyes varrónők és himzőnők

állandóan munkát kaphatnak.

GELB SAMU

betonépitési vállalkozó, cementáru és cserépkályha raktára

Miskolcz, Vay-út 25. (feltételes villamos megállóhely.)

A fűtési idény közeledtével a n. é. közönség figyelmét felhivom az Első Magyar cirkulaczió

vasbetétes cserépkályhagyár készitményeire.

A czirkulaczio vasbetétes cserépkályha előnyei:

40% kevesebb fűtőanyag, mint a vaskályhához.
A fűtendő helyiségnek gyorsabb bemelegitése, mint a vas, vagy bármily kályhával.
Egyenletes hőmérsék.
A fűtés beszüntetése után órákon át fejlődő meleg.
Egy kályhával két szobának fűtése.
Szellőző kályhának állitva, a szoba levegőjét állandóan frissiti.

A czirkulaczio vasbetétes cserépkályha gyors melegitéséről érdeklődők bármikor egy percz alatt meggyőződést szerezhetnek **Vay-út 25. sz.** alatti raktáramban.

Cserépkályhák **javitása, átalakitása** és szakszerü **tisztogatása** jutányos áron.

Raktáron van:

Szinezett cement burkolólap	Beton-cső	Román czement
Kémény fedlap	Keramit-lap	Menyezett nádszövet
Kútkagyló	Portlandczement	Épületdiszitmény.

DUNKY FIVÉREK

cs. és kir. udvari fényképészek

KOLOZSVÁR DEÉS MISKOLCZ

Mátyáskirály-tér Felsősétatér Városháztér

Elvállalnak

FÉNYKÉPÉSZETI - MUNKÁKAT

a legkisebb alaktól egész **életnagyságig** az általuk szokott művészi kivitelben.

Elsőrendű munka! ⁂ Mérsékelt árak!

Amateur fényképészek részére

mindenféle **gépek,** eszközök, száraz lemezek, filmek, — **friss vegyszerek,** stb. a műteremben kaphatók.

Uj czukrászda!

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy **Miskolczon, Széchenyi-utcza 104. sz. a. Neuman Adolf ur házában,** (a „Polgári Sörcsarnok"-kal szemben) egy, a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

~ CZUKRÁSZDÁT ~

rendeztem be és azt f. évi augusztus hó 18-án megnyitottam.

Minden szakmámba vágó süteményeket legfinomabb és legizlésesebb minőségben készitek. Különösen ajánlom a n. é. közönség b. figyelmébe **mézes és czukortortáimat** melyek **mindig frissen kaphatók.**

A Kassán évek óta fennálló üzletem jó hirnevére hivatkozva, bátorkodom a n. é. közönség szives pártfogását kérni és nagybecsü megbizásainak iparkodni fogok minden tekintetben teljesen megfelelni.

Rusznák S. czukrász

Miskolcz, Széchenyi-utcza 104. szám.

Uj czukrászda!

Szülők

figyelmébe ajánljuk a következő őszi és iskolai idényre a legjobban megvarrott fiu- és gyermekruhákat.

Szántó Mór és Társa

Miskolczon.

Dr. FARKAS GYULÁNÉ

fels. leánynevelő intézete és internatusa

Budapest, IV. Ferencz József-rakpart 7. sz.

Magasabb tanfolyam a polg. vagy felsőbb leányiskola tananyagát már elvégzett leányok részére. Magyar, Német, Franczia, Angol irodalom, aesthetika, műtörténet, neveléstan, történelem, természettudományok stb. Kiváló tanerők, előkelő szinvonal. **Kezdődik szept. 5-én.**

Felvétetnek: benlakók, fél benlakók és bejárók.

Teljes ellátást, ismétlő órákat, zene- és nyelvtanitást **oly leányok is nyerhetnek, kik más tanintézetet látogatnak,** valamint **magántanulók is.**

Beiratás naponta d. u. 3—4-ig Felvilágositással levélileg is szivesen szolgálunk.

SIMON FRIGYES

kőfaragó- és sírkő-telepe

Miskolcz, Vay-ut 3. sz.

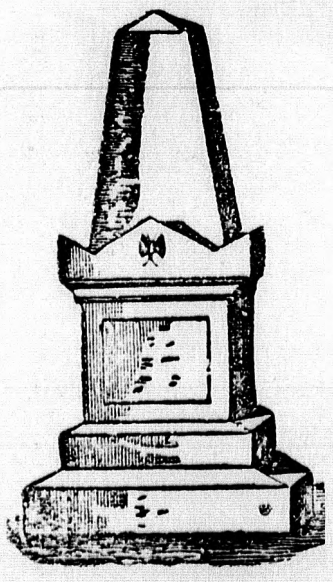

Van szerencsém a nagyérdemü közönség b. figyelmét dusan felszerelt üzletemre felhivni.

Granit és márványokat

a legválasztékosabb szinben raktáron tartok, ugymint **fekete** svéd, **sötét** és **világos** sziléziai **gránitokat,** norvég **labrador, világos, sötét** és **fekete** sziléziai és karrarai **márványokat.**

Saját készitményü **trachit-kőből** a **legjutányosabb árban** készitek

sír-emlékeket,

sírszegélyeket, valamint **teljes sirboltokat. Szoboralakokat** elvállalok szent vagy világi jellegüeket, a **legmüvészieseb** kivitelben.

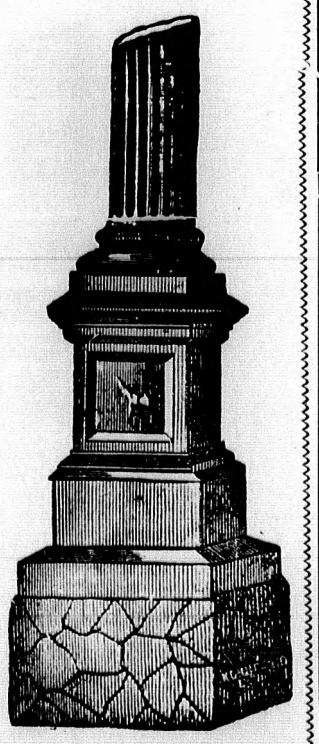

Épitész urak figyelmébe különösen ajánlom **kő-lépcsőimet** tagozattal. **Függőlépcső 3 frt 50 kr., sima lépcső 2 frt 80 kr.** folyó méterenként.

8—26 Mély tisztelettel ***Simon Frigyes.***

Több száz kiváló orvos ajánlja.

Szt.-Lukácsfürdői hegyiforrás

legyen mindennapi italod!

Kapható minden nagyobb füszerkereskedésben és vendéglőben.

Hegyalja-Mádon készült

140 literes uj

boros hordók

helyben kaphatók

Handelsmann Zsigmondnál

Arany János-utcza 33.

Nyomatott Szelényi és Társa könyvnyomdájában. Miskolczon.